

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Digressio III. De enormitate peccati mortalis, ut est aversio à Deo , & conversio ad creaturas, summúsque summi Boni contemptus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

lestia, terrestria, spiritualia & secularia, temporalia & quavis alia creata profanaveris.

Ergò ergò erubescere miser, animitus dole, & revertere ad Deum per obedientiæ laborem, & pœnitentiam, à quo per inobedienciæ desidiâ recesseras, assume divinæ Legis rectissimam vitæ normam, quâ rectiori cursu redeas ad Creatorem tuum, ne tibi ingrato & malè viventi, aliquando æternæ confusionis rubor contingat.

DIGRESSIO III.

De enormitate peccati mortalis, ut est aversio à Deo, & conversio ad creaturas, summusque summi Boni contemptus.

THEOPHOBVS.

(I.)

EXenteratâ heri manè belluâ marinâ Mortalis peccati symbolica descriptio
Mundi, longè ingentioris hodie mortalis opus aggredimur, anatomizandi videlicet monstrum, terrestre dixero, an potius infernale, horrendum, atrox, deforme, saxum, omni sphyngæ, hypocentauro, omni aspide, viperâ, basilisco, omni crocodilo, tygride & dra-

E 3

dra-

dracone, imò omnibus inferni dæmonibus & Archidiabolis turpius, ferocius, truculentius, venenosius, detestabilius nempe Peccatum Mortale: quod à Ioan. Chrystomo Magnus Dæmon appellatum est.

II. Quamvis autem & re Philotheus & Monophile, ab hâc Belluâ immunitissimâ innoxiam hætenus vitam duxisse, & multò magis deinceps ducturos esse confidam, iuvabit tamen illius monstruosam enormitatem in præsentis anatome vobis ob oculos ponere, tanquam propria cautela, tum lacrymabilem compassionis gratiâ erga tam innumeraibilem miserrimorum peccatorum multitudinem, qui andabatarum more caeci oberrantes & ridentes, in dilatati diæti monstri fauces irruunt.

III. Vix equidem primâ fronte cogitari potest, quid sit peccatum, cum sit merè privatio, negatio, aut merum illud: Nihil: quod factum est sine Verbo, peccatum quod facta sunt omnia. Aut, si minus ita definire cum Angelico Doctore, averfio à Deo, & conversio ad creaturas; averfio planè misera, conversio longè miserior, miserrima verò animæ se avertentis, & tam præposterè convertentis conditio. Averfio & Conversio heu! quantum temeraria & vesana

f. 2. q. 87.
a. 4.
Ejus definitio.

Averfio & conversio horrenda.

omnium corporis & animæ sensuum & potentiarum luce ad tenebras, à visu ad cæcitatem, ab auditu ad obstinatum surditatem, à sanitate ad insaniam, à prudentia ad stultitiam, à bonâ famâ & honore ad pudendam infamiam, à dulci filiorum Dei libertate ad tyrannicam mancipiorum dæmonis captivitatem. Aversio & conversio nimis phrenetica, injusta & iniquissima, à bonitate ad effrontem malitiam, ab omni devotione & probitate ad effrœnem impietatem, à misericordia ad diram crudelitatem, à mansuetudine Christianâ ad belluinum furorem, à cordis humilitate ad cervicofam superbiam, à pudicitia ad prostitutas libidines, ab omni virtutum genere ad omnem scelerum impudentiam, & procacissimam perversitatem, donec deveniatur ab hac ad consuetudinis usum, insensibilitatem, obstinaciam, impœnitentiam, desperationem, ac sempiternam maledictionum congeriem. Quid ad hæc vos in sacris Pagina verfatissimi?

IV. PHILOTH. Hanc ipsam æquè Querelæ Dei de istâ aversione. injustissimam ac impijssimam *aversionis* insaniam sæpenumero insensatis hominibus exprobrant divinæ Scripturæ: exempli gratiâ *Elongaverunt à me: vert-* Jerem. c. 2.

gunt ad me tergum, & non faciem: dicit
populus meus, recessimus; non veniemus
ultra ad te: me dereliquerunt fontem aquarum
vivæ, ac pluries alibi; qualis sane extrema
quædam creaturarum rationabilium
dementia est.

Infana con-
versio ad
creaturas.

Jer. c. 2.

Ose. c. 10.

Thren. c.

4.

MONOPH. Nec minor phrenesis
convertere sese ad fodiendas cisternas de-
sipatas; ad bibendam aquam turbidam; ad
comedendas fruges mendacij; ad ample-
xanda pro croco stercorea; ad mastican-
dam maris arenam: ad deglutien-
dam levissima venti (honorum) spiracula;
ad inhiandum porcorum filiquis; ad
hauriendas sulphureas libidinum ex-
halationes, atque ad fodienda cum
talpis cubicula subterranea, ne peccat-
es, tam vesane se advertentes & in-
quiis convertentes ab eo, qui totus Ori-
lus est, videantur, juxta illud: Non
debet Dominus, nec intelliget Deus Jacob. Sc-
num hic enormis malitiæ ejusmodi
aversionis, ô Theophobe finis est?

Psal. 93.

V. THEOPH. Quis finem sper-
in malo malitiæ, quod nec per ipsarum
damnatorum æternitatis infinitatem
infinitas sæculorum myriades exten-
terminari potest? Verum, ut uno quoque
si halitu effundam, quidquid humani
mens de hoc subjecto suprascriptæ An-
gelicæ definitionis concipere potest

Replico; peccatum mortale, etsi non actu exteriori consummatum, sed solâ internâ deliberatâ, advertente ad gravem Dei offensam, adeoque voluntariâ cogitatione, delectatione, vel assensu commissum importare ingrati, injuriosam, impudentem, perjuram, perfidam & sacrilegam aversionem & conversionem à Magistro suo ad Iudam, à sanctissimo & æterno Pontifice ad Caipham, à Rege Regum ad Herodem, à Iesu ad Barrabam, à Christo ad Anti-Christum, ab æterno Patre omnium Conditore ad Sathanam orbis Exterminatorem; à Dei Filio Salvatore ad perditionis & diaboli filios, à Spiritu Sancto omnia vivificante ad spiritum nequitiae omnia suffocante, à Deo solo & Trino ad mille Deos falsos, adscitios, diabolicos, mendaces. Pro facinus nimis abominandum! Ab immaculatâ & clementissimâ Dei Matre ad furiosam Inferorum Megæram, à splendissimis Seraphinis ad teterrimos Orci tenebriones, à gloriosissimo Sanctorum cœtu ad maledictam Proscriptorum è coelis colluviem; à Sanctissimis, & salutaribus Sacramentis ad illorum contemptum, profanationem, abusum & conculcationem, atque à sacrosanctâ omnium fidelium &

Aversio &
conversio
sacrilega.

à Deo.

à B. Virg.
& Sanctis.

Iu.

De Ecclesiâ. Iustorum Matre Ecclesiâ ad impiam, blasphemam & Deicidialem Iudeorum, Paganorum, Hæreticorum, Praestigiatorum, Veneficarumque ac Sathana Synagogam, quæ est ipsissima exitialis pestilentia Cathedra.

VI. Hic verò mihi non persuaserim, Vos mea vel hætenus dicta, vel molulterius prosequenda, velut quandam Hyperbolem, aut exaggerationem duntaxat Rhetoricam percepturos, cum in Divinis Litteris apprimè vos sciam esse eruditos. Quòd si tamen alijs quibusdam de ejusmodi Theologicâ veritate cerebri scrupulus moveretur, talibus hæc genuina veritas de infanda & inexplicabili mortalis peccati abominatione, sequenti paradigmatè inculcanda videtur: statuamus ob eorum oculos bilancem, ex cujus altera quidem parte Deum, cum omnibus gratiarum, & gloria thesauris; ex altera verò unicam v. g. morosæ delectationis voluptatula cum diabolo, igne, sulphure, & spiriturprocellarum æternæ damnationis; medium autem hominem quendam (Veneris mancipium) deliberantem, cui nam adhærere velit pro modicissima illius obscœnæ delectationis fruitione capescenda, vel reijcienda.

Peccator de
liberans in
medio bi-
lancis.

VII. PHILOHT. Est hæc infans
nimis

nimis, & furiosa, summeque impia deliberatio.

THEOPHOBVS. Si insana est, si furiosa est, si summè impia sola sola deliberatio, & sacrilega, quid erit ipsa adhesio ad spurcissimā oblectatiunculam, ad Luciferum, ad æternæ perditionis barathrum, derelicto Deo, contempto Numine, vilipenso Conditore, calcato summo Bono? quæ vesania, præponere dæmonem, amplecti diabolum, & eligere malum summi, atque infinitæ malitiæ mali? Ecquid enim agit miserimus hic trutinator? quid deliberat, quid iudicat, & quid iudicatum pronunciat, medius quidem, sed iniquissimus Arbitrator, nisi his omninò similia? *Præponit Deo diabolum.*

Tua (credo fideliter) ô Deus! Potentia ad imaginem suam me creavit, Misericordia redemit, Providentia conservavit, Bonitas liberalissimè ditavit, Charitas paterno sinu complexa est, Pietas recepit in gratiam, gratia adoptavit in filium, filiatio hæreditatis æternæ jus tribuit, hæc omnia indubitanter credo; scio, & fateor. *Agnoscit Dei beneficia.*

Iste verò turpissimus tuus apostata, tuus ac meus capitalissimus hostis Lucifer, omni me bono spoliare, omni me malo emulare, omni me veneno inficere, omni me horâ strangulare, omni me momento ad perpetuos ignes abripere, torquere, lania-

Et diaboli nequitiam.

re, & indefinenter excarnificare satagit,
 & hoc aequè firmissimè novi, & experius
 sum in me & alijs infinitis, & tamen
 quia nunc me tentat, allicit, hanc Ve-
 nerei poculi promulsidè propinat, istam
 sitio, cupio, amplector, & sequor,
 tuæque creatrici potentia, liberatrici
 misericordia, conservatrici Providen-
 tia, Bonitati inexhaustæ, Charita-
 tæ immensæ, dulcissimæ Pietati, omni-
 bus tuis divinis attributis, omnibu-
 donis & gratijs, omni gloria cælesti,
 cunctis Sacramentorum thesauris, omni-
 nibus Ecclesiæ meritis, universis antea
 vitæ meæ bonis operibus, operumque
 acquisitis meritis totaliter ex nunc, pro
 isto momentaneo carnali gustu per-
 piendo voluntariè, sponte & deliberatè
 abrenuncio, abjuro ac abrenunciatum
 & abjuratum esse volo.

Omnibus
 divinis ab-
 renunciat,

Agnoscit
 Christi gra-
 tias.

VIII. Tu Christe Iesu pro me in-
 carnatus, & genitus, circumcissus, & in
 exilium pulsus, pro me fuisti in je-
 nando rigidus, in orando pernox, in
 prædicando perditus, in labore assiduus
 fatigatus ex itinere, frequens me qua-
 rendo, sollicitus in inveniando, in re-
 ducendo tanquam Pater, & Pastor
 promptissimus; hic autem crudelissi-
 mus tyrannus in tentando, seducendo
 perdendo, & mactando irremissus; &
 tam

tamen hęc nunc, simul, & semel nuncium
 tibi cum libello repudij mitto, isti ve-
 rō me totum trado. Tu, Fili Dei, fu-
 isti pro salute mea flagellis dirissimē
 cęsus, dolorosissimē in mortem actus;
 sed nihilominus suadente nunc diabo-
 lo, & alliciente hęc delectatione, quod
 Iudęi, & Gentes semel fecerunt, ego
 Christianus iterum replico, vulnera re-
 novo, flagellorum ictus ingemino, pas-
 sionem exantlatam restauro, & cruci-
 figens te mihi metipsi in hac concupis-
 centia mea (nisi impenetrabili imorta-
 litatis loricā munitus sis) hoc te pugio-
 ne, hoc de cultro, hęc te mortalis
 peccati lanceā in corde tuo de novo
 transfigo, & transfodio, ut novum fa-
 ciam Iudęis, Gentilibus, diabolo &
 Angelis ejus plausum & jubulum, in
 tui contemptum, ignominiam, interne-
 cionem, & novam ex meā parte cru-
 cifixionem.

Eum rur-
 sus crucifi-
 git.

IX. Audite & horrete sequentia
 istius infallibilis veritatis testimonia:
 primum est Religiosissimi Abbatis Tri-
 themij ita loquentis: *Qui semper pec-*
cat, semper Deum irritat, & toties manus
inicit in Deum, quoties mortaliter delinquit.
 Nonne manus injecerunt Iudęi in Deum,
 quando Iesum crucifixerunt? Sed non minus
 peccant hodie, qui eum iterum peccatis
 suis

*Trithe. in
 prolo. Re-
 gul.*

Sicut Iudęi.

Imago mi-
raculosa
Christi cru-
cifixi varia-
tur pro statu
intuentium

Cornel. à
Lap. in c.
28. Exod.

S. Coletæ
apparet pu-
er lesus fru-
statim con-
silius.

suis crucifigunt clarificatum & regnantem
in cœlis, quàm illi qui occiderunt ambu-
lantem in terris. Fidẽ adstruit continuum
illud Imaginis Christi Salvatoris, Sa-
taremi in Portugalliã, in pellucidã cry-
stallo asservatæ, summãque veneratio-
ne cultæ prodigium, quo dicta imago
pro diversis aspicientibus diversimodè
visendam se præbet, dum videlicet in-
nocenti ac virginali puero (ita refere-
te Cornelio è Lapide) inspicienti, ap-
paret uti Christus duodecim annorum
intuenti viro probò & justo, uti Sal-
vator annorum triginta, quo prædicari
cœpit: præsumente verò quocunque
mortalis peccati reo eam inspicere, le-
gubri spectaculo à tali cernitur in formã
pendentis in Cruce vulnerati & concu-
sæ aut in formã terrificã venientis ad judi-
candum vivos & mortuos.

X. Alterum Divi Gregorij testimo-
nium ita se habet: *Quid est peccatum, nisi*
si venenum quoddam, & gladius, quo inter-
imitur Pater, & Filius & Spiritus Sanctus
Tertium eò lamantabilius, quò infan-
libilius ipsius ter benignissimæ Geni-
tricis Dei, quæ aliquando à B. Coletæ
Ord. S. Claræ instantissimè rogata, ut
efficaces suas ad Filium pro peccatori-
bus preces interponeret, vidit Clemen-
tissimam Dominam discum minutis car-
ni-

nium frustulis plenum sibi ob oculos
 presentare, ac dicere; *Quomodo orabo Fi-*
lium meum pro talibus, qui quotidie per hor-
renda peccata minutius dilaniant ipsum,
quàm sint hæc carnes dilaniatæ.

*Polland. in
 Vir. 6.
 Mart. 9.
 § 4.*

MONOPH. O infanda Deicidia,
 ac tyrannides in Vitæ Auctorem mille
 fulminibus illicò post factum plecten-
 das, nisi infinita Dei commiserentis lon-
 ganimitas fulminatricem dexteram à te-
 lorum jactu suspensam teneret.

XI. THEOPH. Sed adhuc plùs Abiecto
 ultra pergit impius in impietate suâ, Christo pec-
 in supra posito casu, interpretativâ & cator ad-
 tacitâ mente ita cum Deo suo conten- hæret dia-
 dens. Spondeas tu mihi cælum, dia- bolo.
 bolus infernum; tu gratiam, ille male-
 dictionem; tu amorem, hic odium,
 & plagas; tu risum, & gaudia; iste
 fletum, & stridorem dentium, tu æter-
 nitatis beatitudinem, ille flammaram,
 atque pœnarum æternitatem; nihilo-
 minùs obedio dæmoni, trahit me ten-
 ratio, trahit fœda voluptas: repudio
 te Christe, nolo te Christe, desero
 te Christe, & diabolo cum corpore,
 & anima herbam manumque porrigo.
 Sis equidem (quid mea refert?) Ju-
 dex omniscius, sapiens, potens, fortis,
 accuratus, justus, severus, tremendus,
 & inexorabilis; vetet lex æterna pec-
 catum,

catum, prohibeant illud omnia
divina, & humana, totaque individua
Trinitatis offendatur Majestas; nihil
moror; non serviam, non serviam
si voluptati, nisi dæmoni, & carnem
magis enim me, quod momentaneum
est, delectat, & minus terret æter-
num, quod cruciat.

Cupit anni-
hilare De-
um.

XII. Et si potestatis meæ tan-
tundem foret, uti est voluntatis pe-
versæ, ex hoc pariter peccati mei me-
mento vellem tibi Christe tuam fasci-
re, vel auferre Sapientiam, ut pe-
ccatum meum nescires; vel addere mihi
similem meæ malitiam, ut illud appro-
bare; aut negligentiam, ut non cruci-
res; aut enervare potentiam, ne ille
castigare valeres. Desidero enim con-
tra te Deum Patrem, & Filium, & Spi-
ritum sanctum, contra omnes Sanctos
contra celos caelorum, & omnia, quæ
in eis sunt, percutere fœdus cum mo-
rte & cum damnatis, totoque inter-
facere pactum, & arcum, & scutum
& gladium, & bellum, ut te de
cello Majestatis tuæ solio possim
turbare, destruere, annihilare, & he-
meam Veneream delectationem ibidem
cum dæmone collocatam pro Deo
adorare, gaudere, frui, & posside-

Isa. 28.

XIII. PHILOTH. Exhorreo tur;

imis ossium medullis ad tuâ dicta. Veruntamen pacē tuâ bonâ dixerim, videntur isti mihi vel hyperbolici, vel metaphysici conceptus, non enim crediderim, quinquam in toto orbe mortaliter peccantem hujus mentis esse, ut talia dicat in corde suo, nisi solus dæmon, & damnati, in odio Dei, & continuâ blasphemiam obfirmati.

THEOPH. Rectè quidem arbitraris, neminem, excepto diabolo, & desperatissimo quovis, tam horrendas in Deum blasphemias effutire; sed num ignoras, quod peccatum ex hominibus dæmones facit? num legisti, quod, qui facit peccatum, ex diabolo est, & desideria Patris sui diaboli perficit? Imò credisne quod homo malus peior est, quam ipse diabolus? certè sicut diabolus internecinus Dei hostis infinita mala Deo desiderat & imprecatur, ita quilibet peccator tantâ quâdam interpretatione, & implicito consensu, omnia supradicta, & si quid enormius esse, vel excogitari potest, aut quod etiam ab ipsomet dæmone excogitari non potest, involvit, & effutit, effundit. Quod sicut infinita est in Deum ter Max. injuriâ, ita infinita quodammodo in se malitiâ.

XIV. Hinc Spiritus Sanctus testatur, quod impius, cum in profundum venerit

S. Chrysostr.
ho. 9. in 1.
Cor.
1. Io. 3.
Chrysostr. in
Matt. ho.
47.
Peccator
est peior
diabolo.

Omnia excogitabilia
sacra contemnit.

rit, contemnit. Vbi, quia tantum indefinitum est, contemnit, voluit idem Spiritus indicare, peccatorem actu mortaliter peccantem, omnia excogitabilia caelo, & in terra, & sub terra creata, & increata, (præter sui creaturis objectum) contemnere, divina humana, caelestia & inferna, temporanea & perpetua, sacra & profana, finita tandem & infinita. Videlicet, commendam SS. Trinitatis potestatem, SV Christi Salvatoris sui vulnerationem, mortem, & sanguinem, preciosissimum MARIÆ Virginis partum, cinium, Angelorum custodiam, Sanctorum intercessionem, Ecclesiæ Triumphantis gloriam, Militantis suffragium, fidelium communionem, & precationum efficaciam Sacramentorum, bonorum operum participationem, meritorum valorem, gratiarum thesauros, precatorum exempla, concionatorum ministeria, animæ salutem, gloriosam corporis resurrectionem, æternam beatam felicitatem.

Peccatum mortale est omne excogitabile scelus.

XV. Quapropter ut jam amentem zaram istius Chimæra, proh! venturas & pestiferas exuvias in infernum, iam simul projectas Luciferi auctoritate complicitibus ejus pro condignam mittamus, finaliter sic omnia congre-

dico & concludo, quod mortaliter peccare, est æternæ Dei ordinationi resistere, judicia divina irridere, bonitatem, potentiam, justitiam, omniscientiam ludibrio habere. Peccare, est Sanctos accidentali gloriâ, Ecclesiam meritis, fideles suffragijs, vivos auxilio, defunctos refrigerio, creaturas omnes suo debito sine privare, totamque rerum universitatem turpissimo abusu æternæ maledictioni subicere. Peccare, est polluere templum Spiritûs Sancti, profanare sanctuarium Deitatis, deformare imaginem, & similitudinem Trinitatis, projicere margaritas ante porcos, sanctum dare canibus, corpus Christi distrahere, carnem ejus dilaniare; sanguinem pretiosissimum quasi è visceribus evomere, rursumque immane Christicidium committere.

XVI. Peccare, est sui metipsum esse carnificem, sanitatem destruendo, corpori vires adimendo, sensus exteriores corrumpendo, interiores animæ potentias hebetando, mortemque præmaturam accelerando. Et hæc in quantum ad corpus. Quoad animam verò est, eam leprâ inficere, pestilentiam corrumpere, servam corporeæ sensualitatis efficere, mancipatui diabolico devovere, Dei, totiûsque Curie cælestis inimicam.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cam, abominabilem, execrabilem, maledictam constituere, & in punte, cum anima, & corpore, in temporalis, & perpetuæ maledictionis precipitare. Et hoc tandem est peccare. Propterea merito lamentatur Propheta his verbis: Desolatione desolata est terra, quia nemo est, qui recogitet de tam horrendam peccati malitiam, gravitatem.

Jerem. 12.
11.

MEDITATIO V.

*De horrenda feditate peccati
Angelis; & anima hominis.*

Text. Regul. c. 7.
gr. 12.

Peccati conscius inclinatus sit semper, defixis in terram aspectibus, cum se omni hora de peccatis suis existimet, ac dicens in corde suo semper illud, quod Evangelicus ille, fixis in terram oculis, dixit: Domine non sum dignus egreditor levare oculos meos ad caelum.

Præludium. Imaginare, te videlicet exanime cadaver, in fimeto jacens, vulneribus confossum, vermibus, & putredine, & foetore abundantandum, vel Iobum à Diabolo percutum, & sedentem in sterquilinio.

Job. 7.

Punct. 1. Confid. Peccati foeditatem ex eo, quod solâ cogitatione com